

How to get your child to practice...without resorting to violence!!

C.V. Richards

De aard van het oefenen in vergelijking met de aard van een kind

Kinderen spelen graag (een instrument), maar houden minder van het oefenen. Eerst en vooral is er het stilstaan wat moeilijk is voor een kind en vooral dan een jong kind.

Verder is er het dagelijkse oefenmoment dat rekening moet houden met de schooluren. Ofwel 'smorgens voor de school, maar dan moeten ze vroeg op en uiteraard de avond ervoor vroeg naar bed, ofwel na school, maar dan zijn ze moe, er zijn andere activiteiten, ze willen liever spelen,...

Oefenen kan een "eenzame" bezigheid zijn, kinderen zijn van nature graag onder de mensen. Kinderen zien nog niet het lange termijn resultaat van het oefenen. Ze beseffen nog niet dat het nodig is om iets steeds opnieuw te doen en zo te streven naar perfectie. Zelfs begaafde kinderen, die sneller resultaat van hun werk merken, gaan liever spelen dan te oefenen.

Tenslotte is oefenen hard labour!! Of het nu gaat om een kleuter die pas begonnen is of een beroepsmuzikant, een goed resultaat wordt bepaald door een zowel fysisch als mentale aspecten te trainen. Als je weet dat bij het oefenen 80 tot 90% van onze hersencapaciteit wordt gebruikt, dan begrijp je dat oefenen hard werk is.

Vooraf voor beginnende muzikanten is er zoveel om op te letten dat, indien alles niet met mondjesmaat wordt aangeleerd, een kind snel ontmoedigd kan raken. Ouders moeten beseffen en waarderen hoe hard kinderen hun best doen en hoe complex muziek spelen is!

Wanneer ouders zeggen dat hun kind niet wil oefenen, dan is dat perfect normaal, het is echter de taak van de ouder om hen te steunen, aan te moedigen.

Kinderen die wel graag oefenen zijn niet abnormaal en ook niet speciaal begaafd. Ze hebben wellicht een vaste oefenroutine gevonden en maken vooruitgang zodat ze nog gemotiveerder raken. Kinderen zijn ook allen verschillend, sommige houden van het oplossen van puzzles en zien het ontcijferen van een stuk als het oplossen van een puzzle of wiskundeoefening. Maar in alle gevallen is steun, aanmoediging, engagement, ... van de ouders essentieel.

Een huis vol muziek

Je kan een kind niet opdringen met muzieklessen te starten, je kan hen wel de behoefte tot musiceren ontwikkelen door vanaf zeer jonge leeftijd goede muziek in huis te halen. De kinderen positieve ervaringen met muziek, onder gelijk welke vorm ook, laten hebben. Er bestaan genoeg slaapliedjes die je je baby kan zingen, moedig hen aan om zelf te zingen (wanneer ze wat groter zijn), zorg voor allerlei muziekinstrumenten in huis (piano, potten en pannen, flesjes, ...).

Kinderen, vooral jonge kinderen, nemen vaak de smaak van hun ouders over, zorg dus voor kwalitatieve muziek. Op de leeftijd van 4 ½ houden kinderen van alle soorten muziek, echter 10 maanden later begint hun smaak te veranderen en appreciëren ze niet langer wat ze niet frequent hoorden. Ook hier ligt weer een taak voor de ouders!

Begin met eenvoudige muziek: volksliederen, musicals, ... dan kunnen ze meezingen en een eigen muzikale expressie ervaren. Laat ook instrumentale muziek aan bod komen. Programma-muziek die een verhaal vertelt of iets beschrijft trekt hen ook aan (carnaval des animaux, peter en de wolf, ...). De meeste barokmuziek is lichter en duidelijker qua structuur en geschikt voor kinderen (4 jaargetijden, brandenburger concerti, ...). Naar gelang hun speelniveau verbeterd kan je hen hun stukken gespeeld door grote solisten laten horen. Ga ook naar concerten, ...

De thuisomgeving is verantwoordelijk voor hoe een kind ten opzichte van leren, doen, toewijding, discipline, ... staat. De kinderen zullen deze manier van leven het makkelijkst aannemen wanneer ze dit bij hun ouders zien. Waarom zouden zij moeten oefenen wanneer papa of mama enkel 's avonds voor tv zit?

Het belang van een vroege start

Indien een kind er klaar voor is (de aandachtsboog is lang genoeg, het kan instructies opvolgen, kan redeneren, er is echte muzikale interesse), dan heeft een vroege start vooral voordelen:

- Ouders hebben een grotere invloed op jonge kinderen dan op pubers. Het is makkelijker op jonge leeftijd het oefenen in de gezinsroutine te krijgen dan wanneer pubers zich willen afzetten tegen hun ouders.
- Vaardigheden die verband houden met motoriek zijn makkelijker op jonge leeftijd. De spieren zijn nog soepel en kunnen nog in alle richtingen ontwikkeld worden.
- Jong geleerd is oud gedaan. Wanneer je vroeg begint, kan je op jonge leeftijd al een hoog niveau halen.
- Een vroege start geeft het kind al veel musicerplezier wanneer er andere verlokkingen komen en kan also een stevige tegenbalans bieden.

- Wanneer gestart wordt met een instrument is er veel techniek die stap voor stap en grondig moet aangeleerd worden. Dit gaat prima met jonge kinderen, de oudere zijn niet zo geduldig.
- Een vroege start met mogelijk vroeg een hoog niveau kan leiden tot een professioneel niveau. Wie laat begint, haalt mogelijk nooit topniveau.

Ondanks de vele voordelen van een vroege start moeten oudere kinderen die een instrument wensen te leren bespelen deze mogelijkheid ook krijgen! Kinderen die gedreven zijn en hard werken kunnen vroege starters inhalen.

Samenvattend: vroeg starten kan absoluut een voordeel zijn maar enkel indien het kind er klaar voor is. Hoe vroeger de starten hoe meer begeleiding er nodig is van de ouders. Tenslotte, los van een vroeg of laat begin, doorgedreven en nauwkeurig oefenen maken of iemand succesvol is of niet.

Aanwezigheid in de les van je kind

Volg de instrumentles van je kind, maar hou goed in het oog of dit ook productief blijft. Een 5-jarige heeft de hulp van de ouders absoluut nodig tijdens het oefenen, daarom moeten ze de lessen meevolgen om de instructies van de leerkracht correct uit te voeren. Voor een 8- of 9-jarige is het nuttig dat de ouders de instructies van de leerkracht kennen om toe te zien op correct oefenen. Sowieso is voor alle kinderen, jong volwassenen, ... aanmoediging en steun nodig om door eventuele moeilijke periodes te raken. De ouder hoeft helemaal niet muzikaal (opgeleid) te zijn, met het volgen van de lessen leert hij/zij voldoende om met het kind thuis aan de slag te gaan.

Sommige leerkrachten hebben liever geen ouder in de les omwille van de mogelijke afleiding van het kind. Een voorwaarde voor het volgen van de les is natuurlijk dat het lesgeven tijdens de les strikt de taak is van de leerkracht! Wanneer de kinderen adolescenten zijn, kan de ouder best wat afstand nemen en hen meer verantwoordelijkheid geven, ook al betekent dit dat tijdelijk de efficiëntie van het oefenen daalt. Die meer verantwoordelijkheid houdt ook in dat zij moeten verwittigen wanneer een les niet kan doorgaan. Hierdoor zullen ze ook minder geneigd zijn lessen over te slaan omwille van te weinig oefening. Het overslaan van lessen moet absoluut vermeden worden en moet echt uitzonderlijk zijn. Zelfs al is er niet of te weinig geoefend, zend hen toch naar de les, zo ervaren ze hoe het aanvoelt om niet voorbereid te zijn en hoe onaangenaam dat is!!